COLLECTANEA
ANTIQVITATVM

COLLECTANEA ANTIQVITATVM IN VRBE, ATQVE AGRO MOGVNTINO REPERTARVM.

Cum gratia & priuilegio Imperiali ad Sexennium.

ANNO DOMINI. M. D. XXV.
MENSE SEPTEMB.

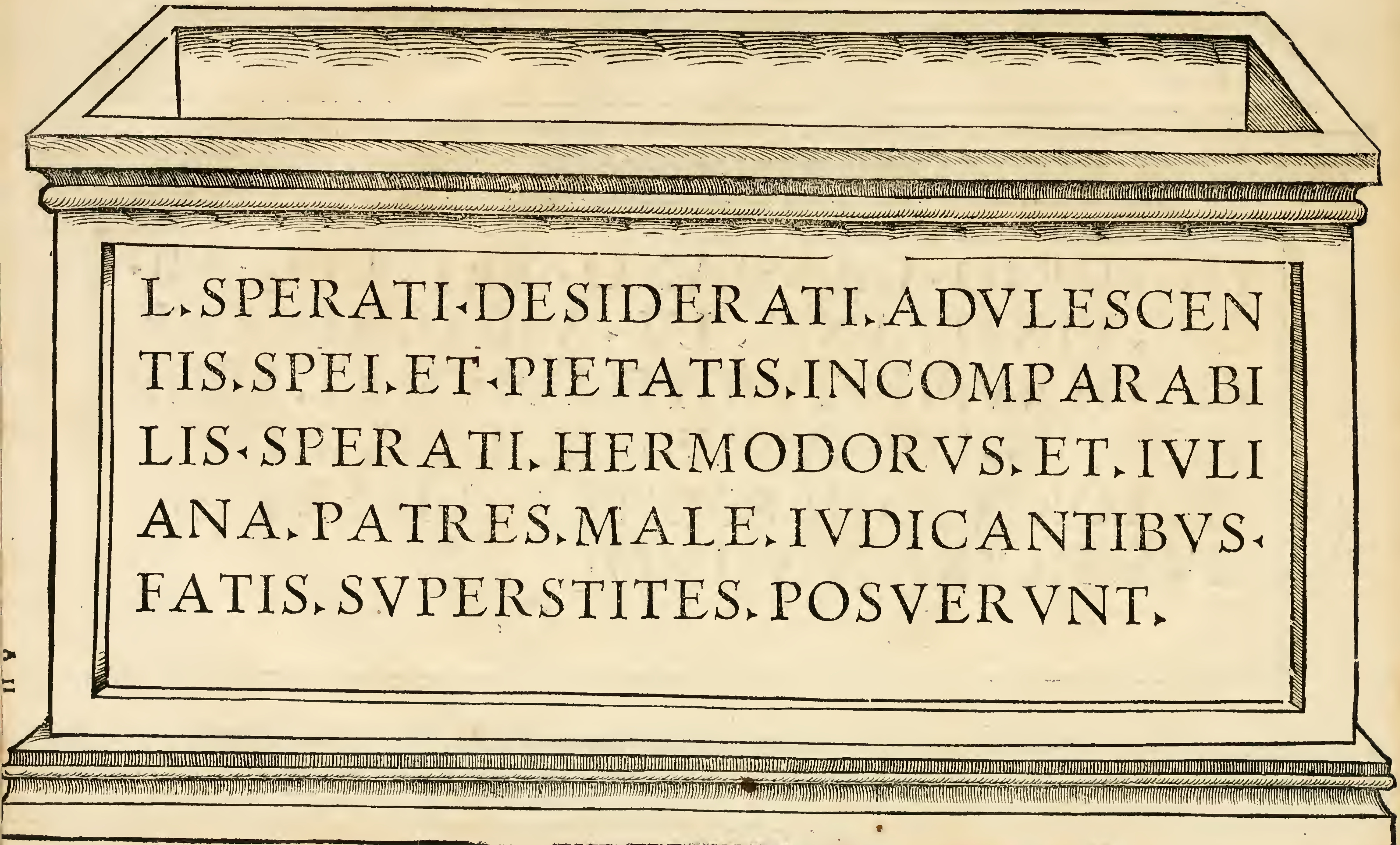

THEODORICO ZOBEL

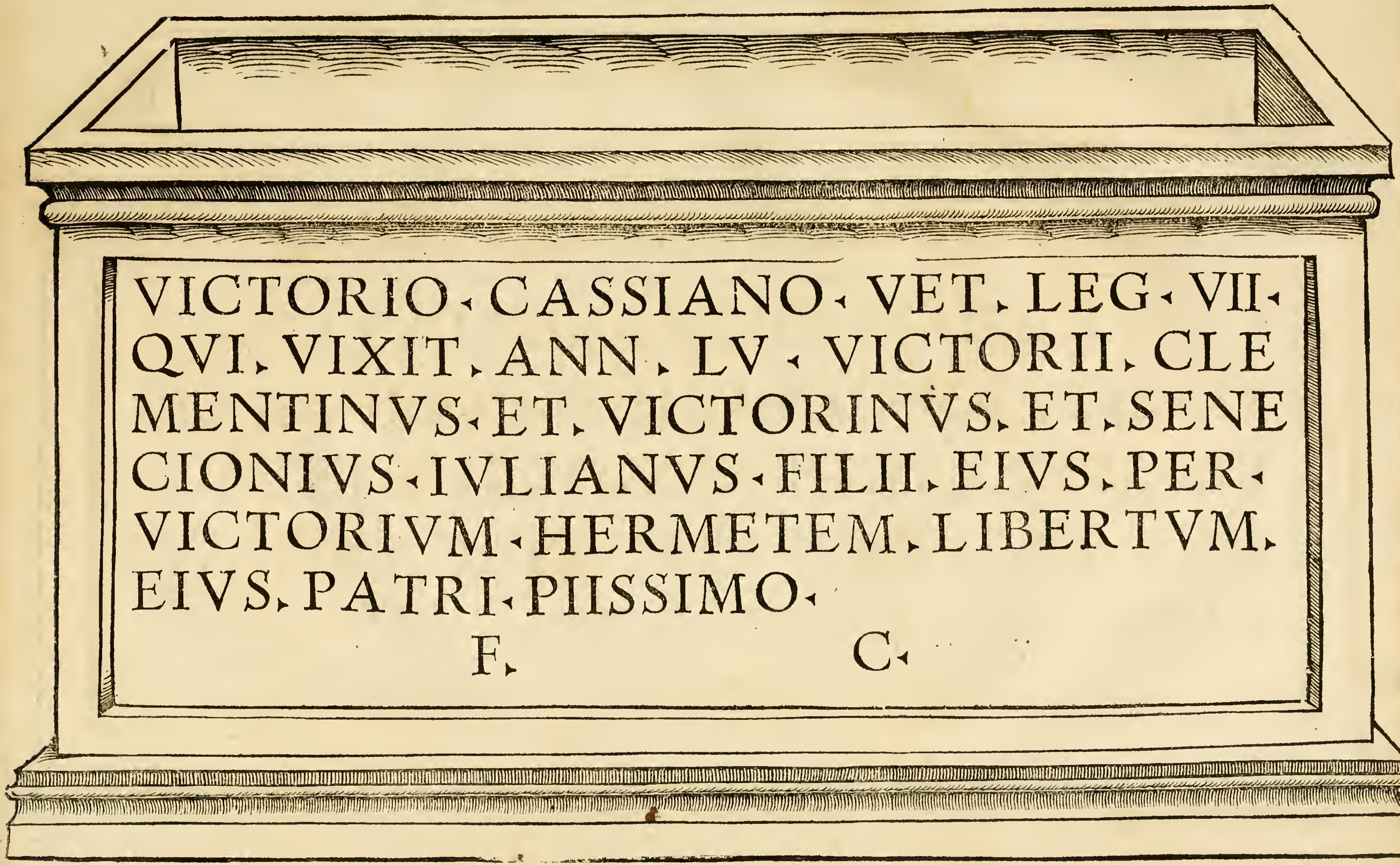
IVRISCONSVLTISSIMO, MAIXMAE AEDIS MOGVN- tinæ ſcholaſtico, Io. Huttichius S. optat.

NVnquam deterrere me potuit ERASMVS noſter, uerus ille theologus, & totius Germaniæ ornamentum, THEODORICE doctiſs. eleganti illa, uera, mordaciq; admodum (ſi uecordem theologiſtarum ſequor ſententiam) ſua inuentione, qua communem in hominum uitam luſit facetiſſime, & in admiratores uetuſtatis ſtulticiam introducit iocantem, ut propterea ab amore, & admiratione antiquitatum deſiſterem. Licet ipſe mecum ſæpius cogitauerim rem eſſe inanem, atq; nullius æſtimationis, &, quæ neq; mihi, neq; alijs magnopere prodeſſe poſſit, tamen ut & ſuos haberet cuculos Moria, aſſumpſi mihi potiſſimum illud inter Moguntinos admirationis officium, tibiq; qui iamdudum priſca nomiſmatum ueſtigia adamaſti, & multoties ueneratus es, modo anſam præbeo ijs collectaneis, quæ tuo auſpicio publicaui, ne & alia ſiqua forte adhuc ſub terra lateāt monimenta, uel quæ ſupra terram neq; mihi adhuc uiſa, cum ad tuos peruenerint oculos, perire ſinas, & ab agreſtium manibus quā in tegerrime ut liberes. Ne tamē quiſquam putet me primū omnia hęc reperiſſe apud Moguntinos ſigna uetuſtatis, neq; hoc mihi uendico, egit enim ſuas parteis, & præcipuas Antiquitatis pater THEODORICVS GRESMVNDVS totus olim tuus; cuius nomen uix ſine gemitu audire potes, ut omnes ferme literati, qui maiorem numerū diligenti labore ante omneis collegit, atq; dum adhuc ſuperuiueret bibliographo dederat, ſed neſcio qua incuria poſt mortē infeliciſſimam a librario fuerint deperdita. Adhibuit & ſuam operam una mecum BALTHASAR GEYER decretorum doctor, in inquirendo cū a paganis, tum ab oppidanis diligentiſſime, quos ſuis laboribus fraudare nunquam fuit mihi animus. Nolui tamen credere illis, qui deſcripſere, ſed ipſe omnia meis oculis inſpexi, & an ſyncere omnia depicta fuerint, laborioſe perluſtraui, imitatus in hoc CHVNRADVM PEVTINGERVM AVGVSTAN. iuriſdoctorem, & perquam ſollicitum antiquitatis, & hiſtoriarum indagatorem, qui ante me Auguſtæ Vindelicorum omnia, quę potuit, perquiſiuit diligenter, & ne corraderentur iniuria temporum, excuſſioni dedit. Vt ergo ſimiliter ab interitu Moguntia noſtra uindicetur, quæ inter omneis Germaniæ ciuitates poſt Treuerim antiquiſſima eſt habita, & propter reliquias uetuſtatum ab omnibus ſemper admirata, libenter incidi in ERASMI MORIAM, ut homines iudicent de meo labore inutili, & puerili. Neq; etiam uolo doctor egregie, ut defendas, ſi qui ſunt (multos autem animus mihi præſagit ſapientiæ titulo perſonatos, quos tamē auriculæ prominentes produnt ueros eſſe Midas, & moroſophos) qui deridebunt, cū hoc faciunt, deriſionem illorum in cachinnum diducas oro, & obſecro. Efficient enim illi, quibus nihil aliud placet quam philautia, ut una mecum uideantur præ omnibus primum tenere locum inter moriones, & Morycho quidē ſtultiores. Vale, & me, ut hucuſq; ſenſi, amore proſequere. Datæ ex arce Curcellina regni deſerti. XI. Calend. Auguſti. Anno Salutis. M. D. XVII.

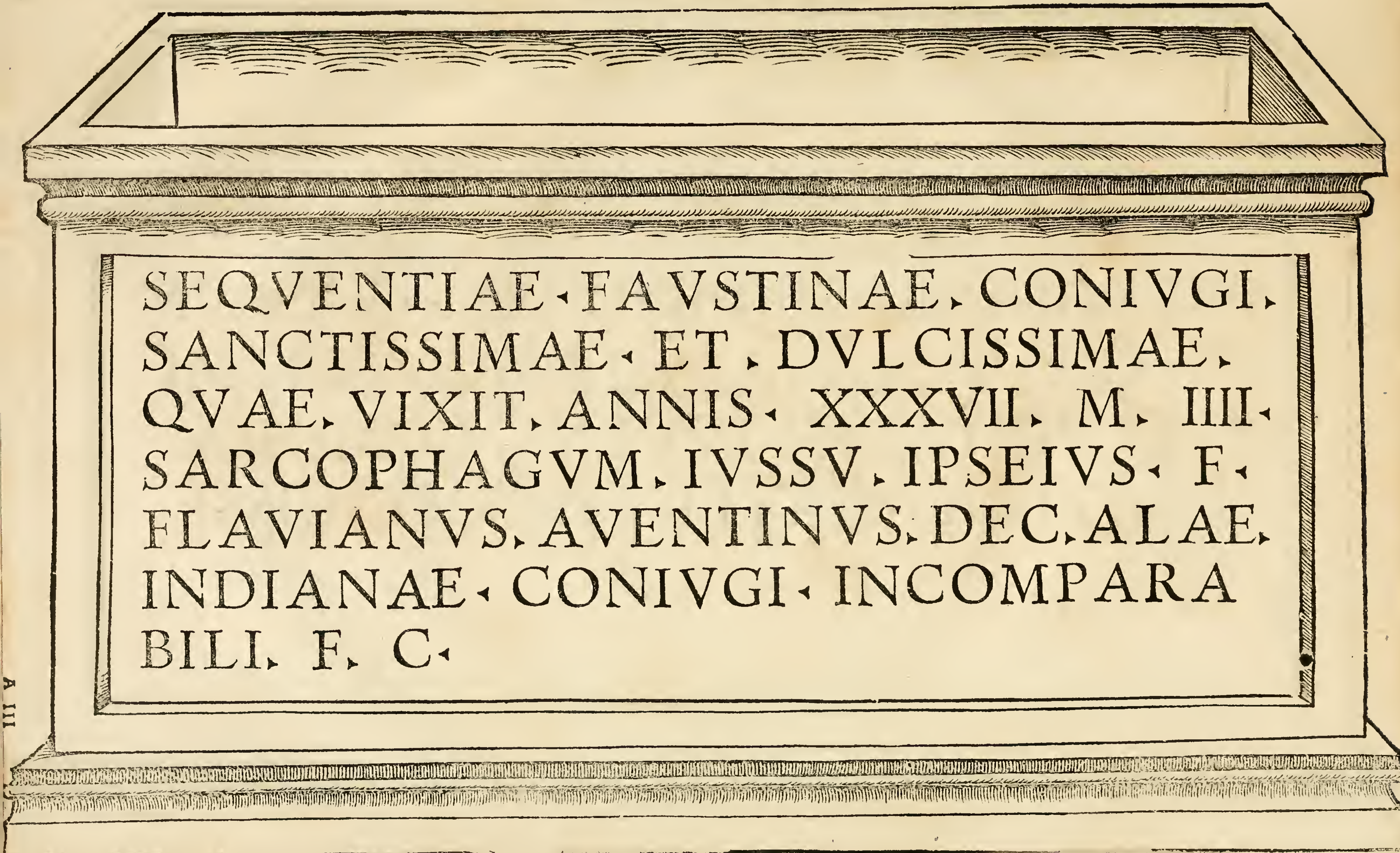
IO. SCHOEFFER BIBLIOGRAPHVS IN AEDIBVS SVIS
SARCOPHAGVM HABET HAC INSCRIPTIONE.

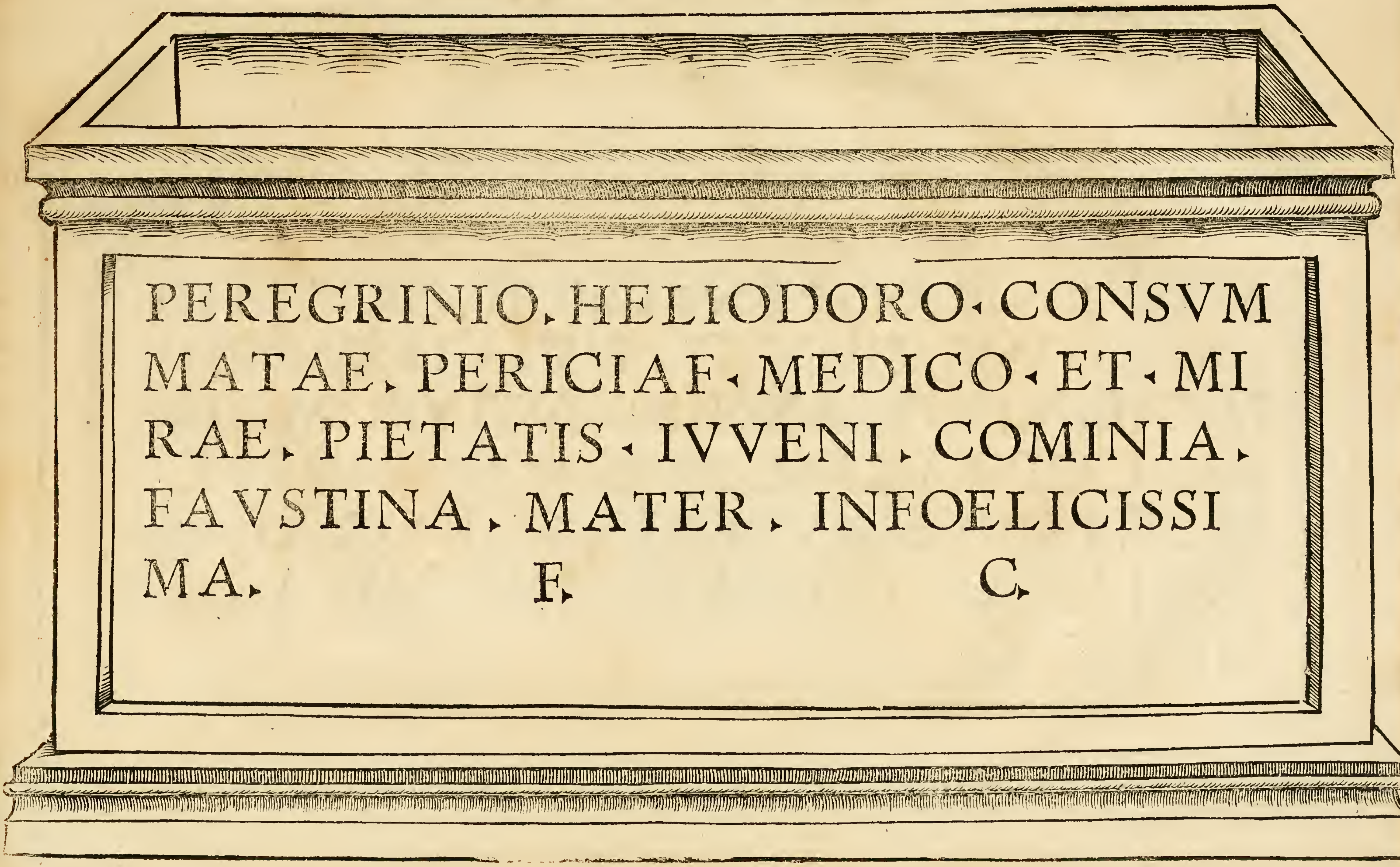
SARCO EST IN AEDIBVS ZVM SCHILTKNECHT.

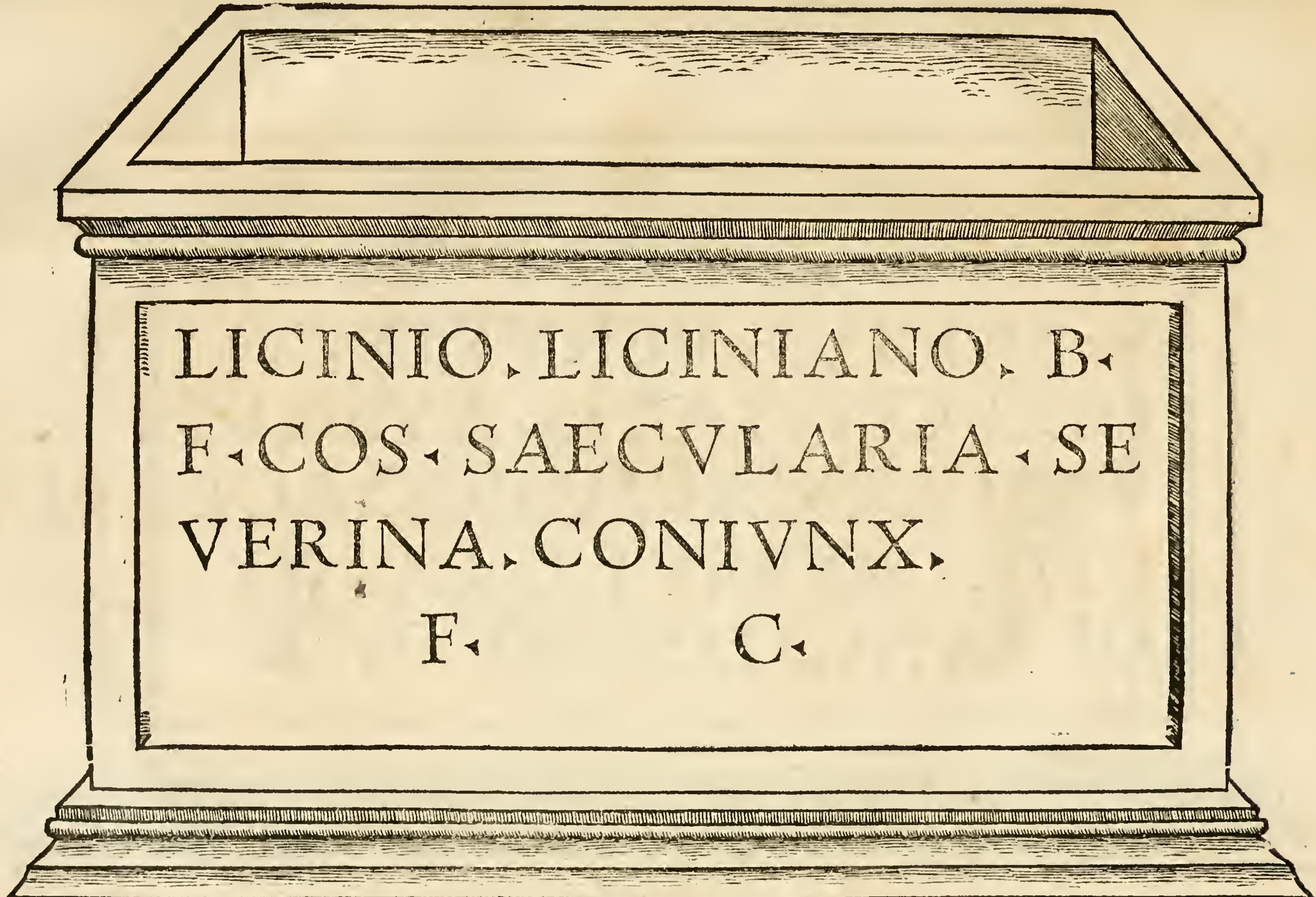
APVD. D. ALBANVM REPERTVS SARCOPHAGVS.

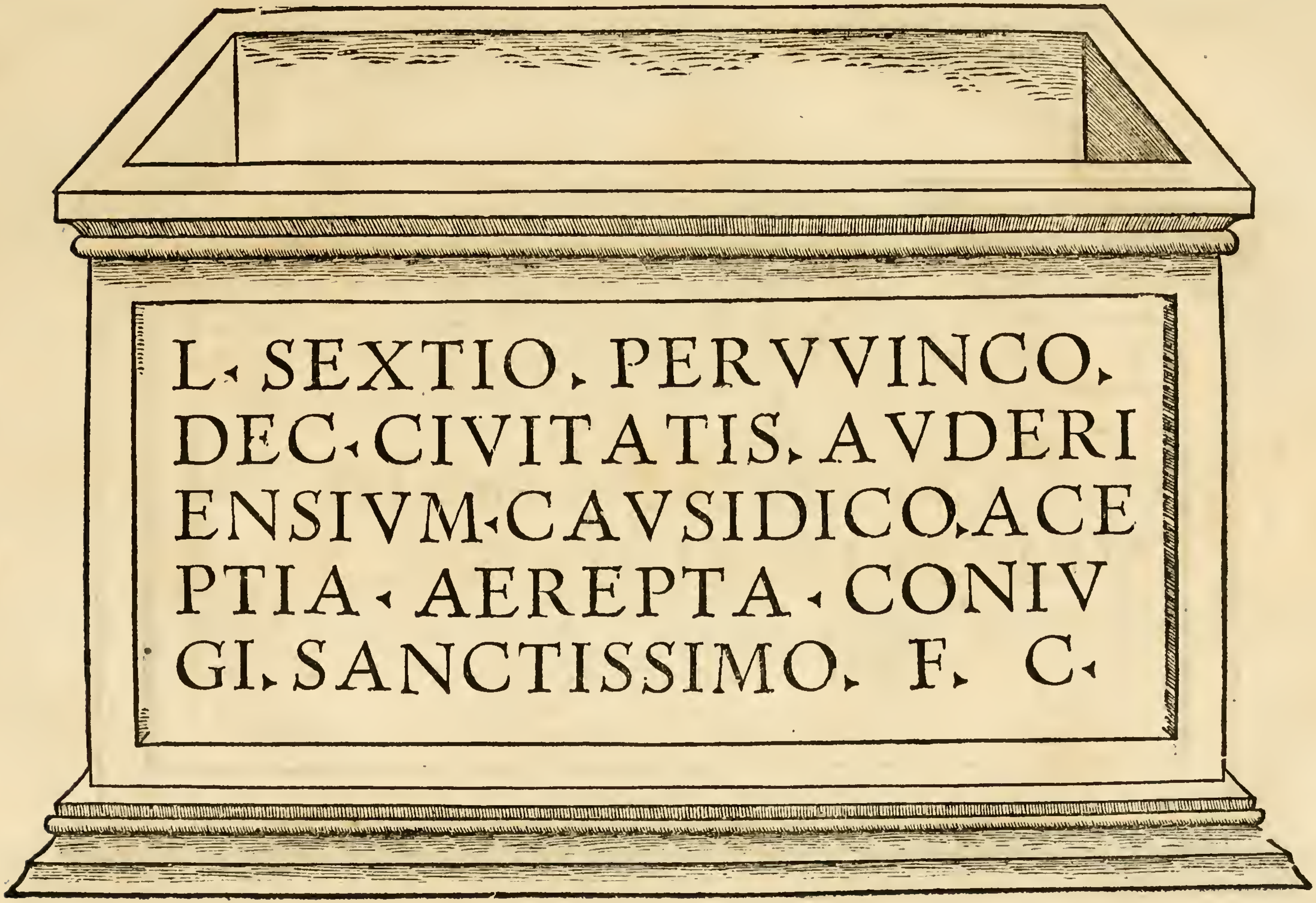
IN MONTE D. STEPHANI. ÆDES ZVM SAMPSON HABENT.

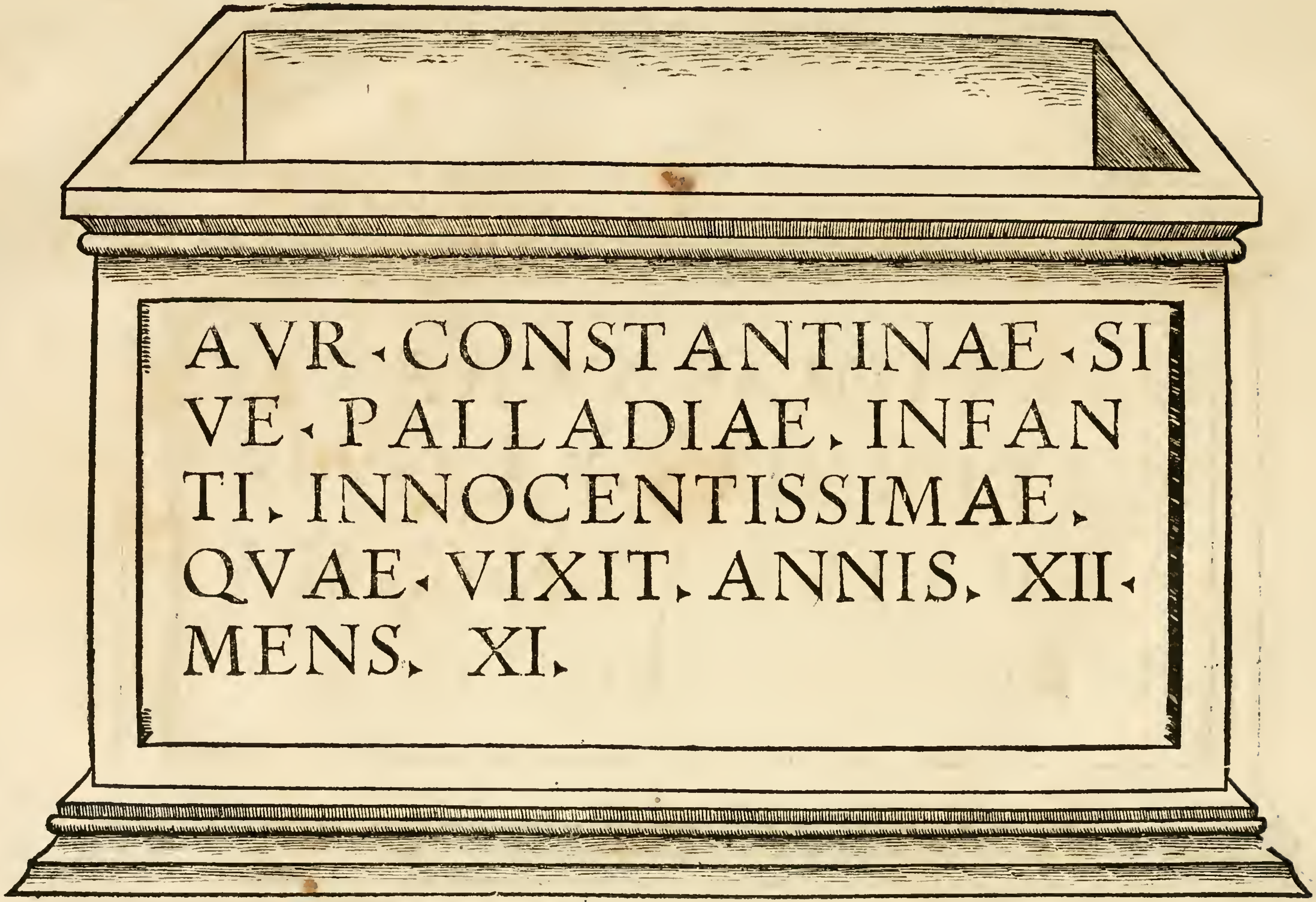
IN MONTE D. STEPHANI AEDES QVAE PROXIMAE SVNT AD SAMPSONEM HABENT.

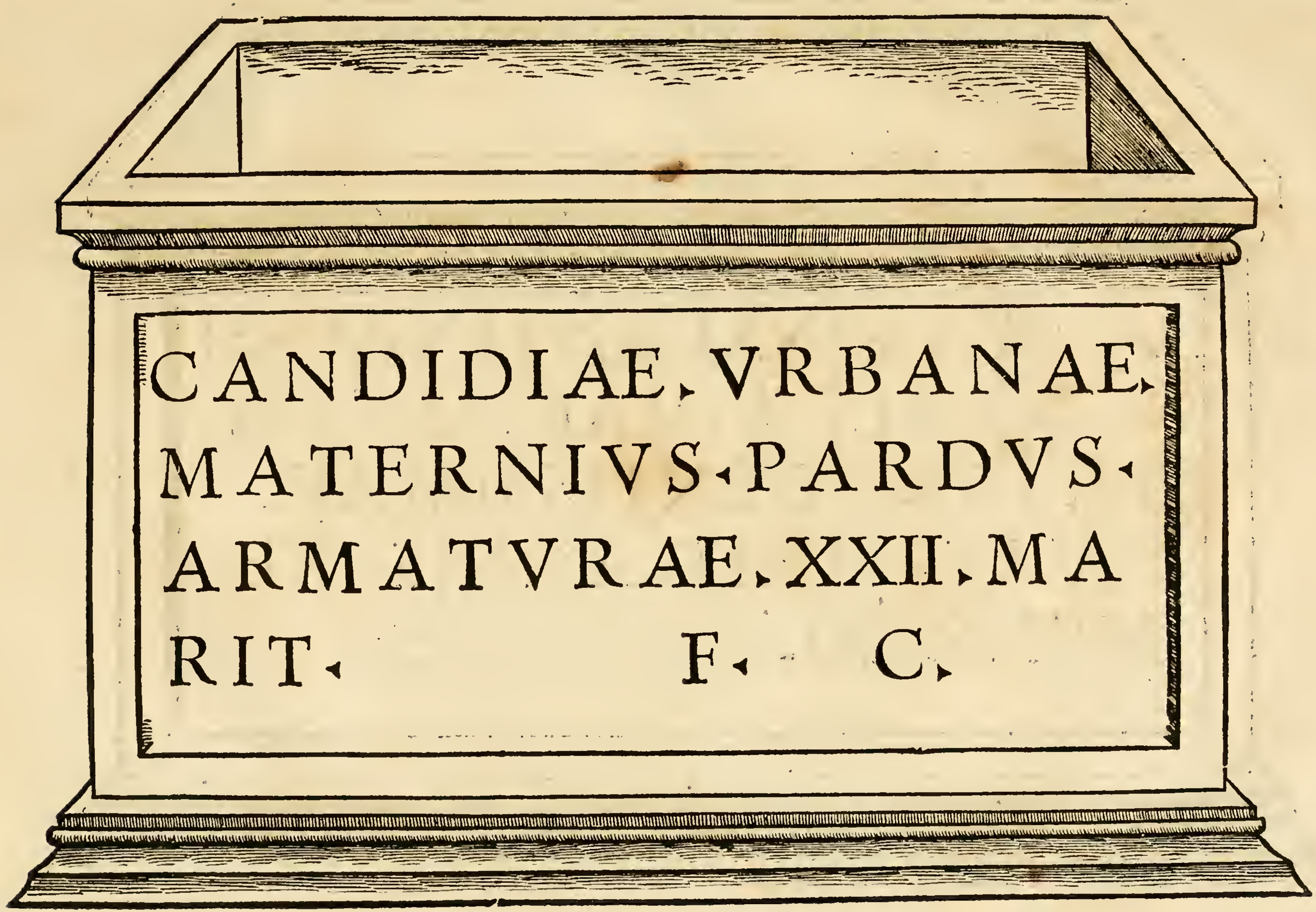
IN TEMPLO .D. ALBANI FVIT.

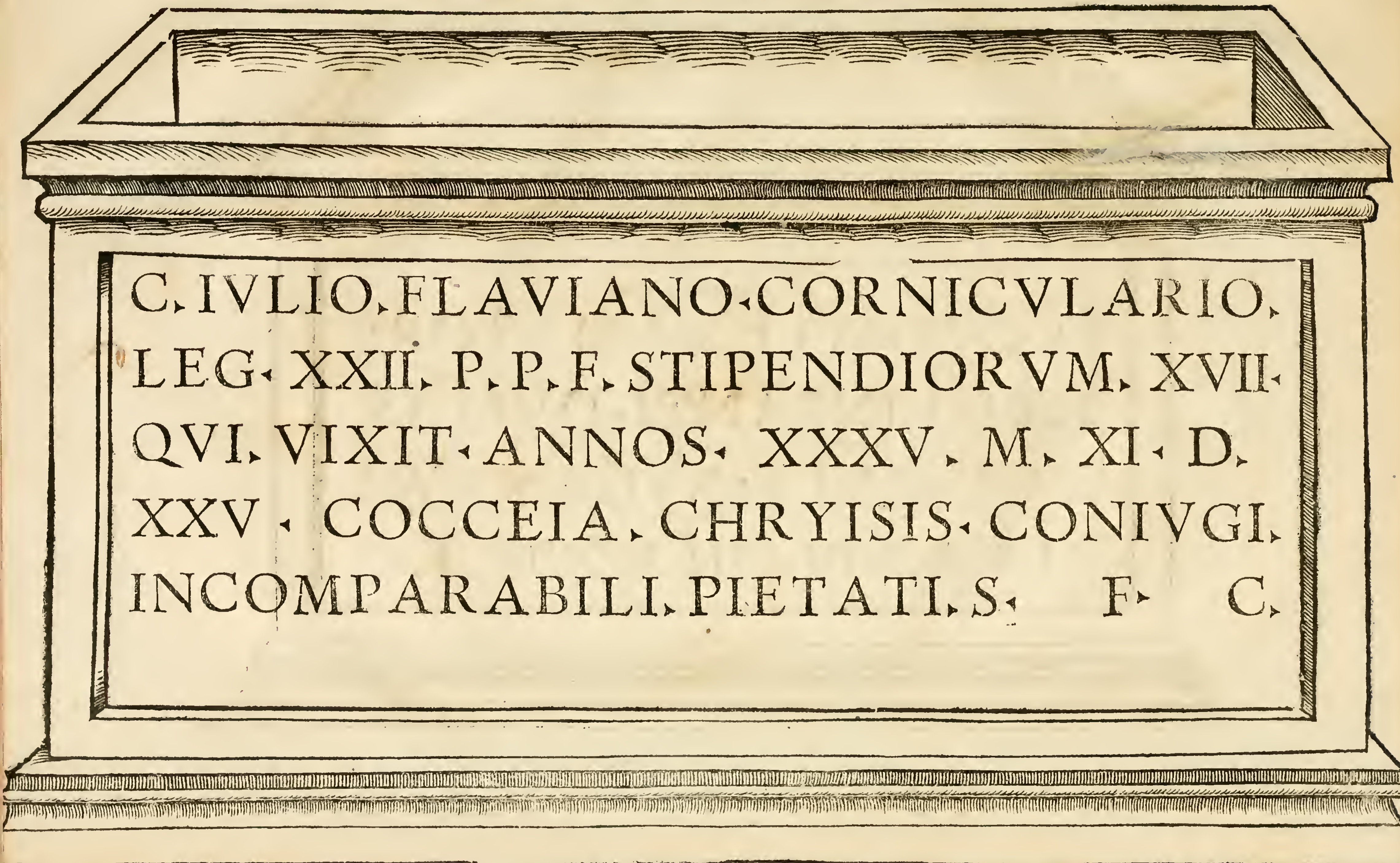
IN AEDIBVS SVFFRAGANAEI.

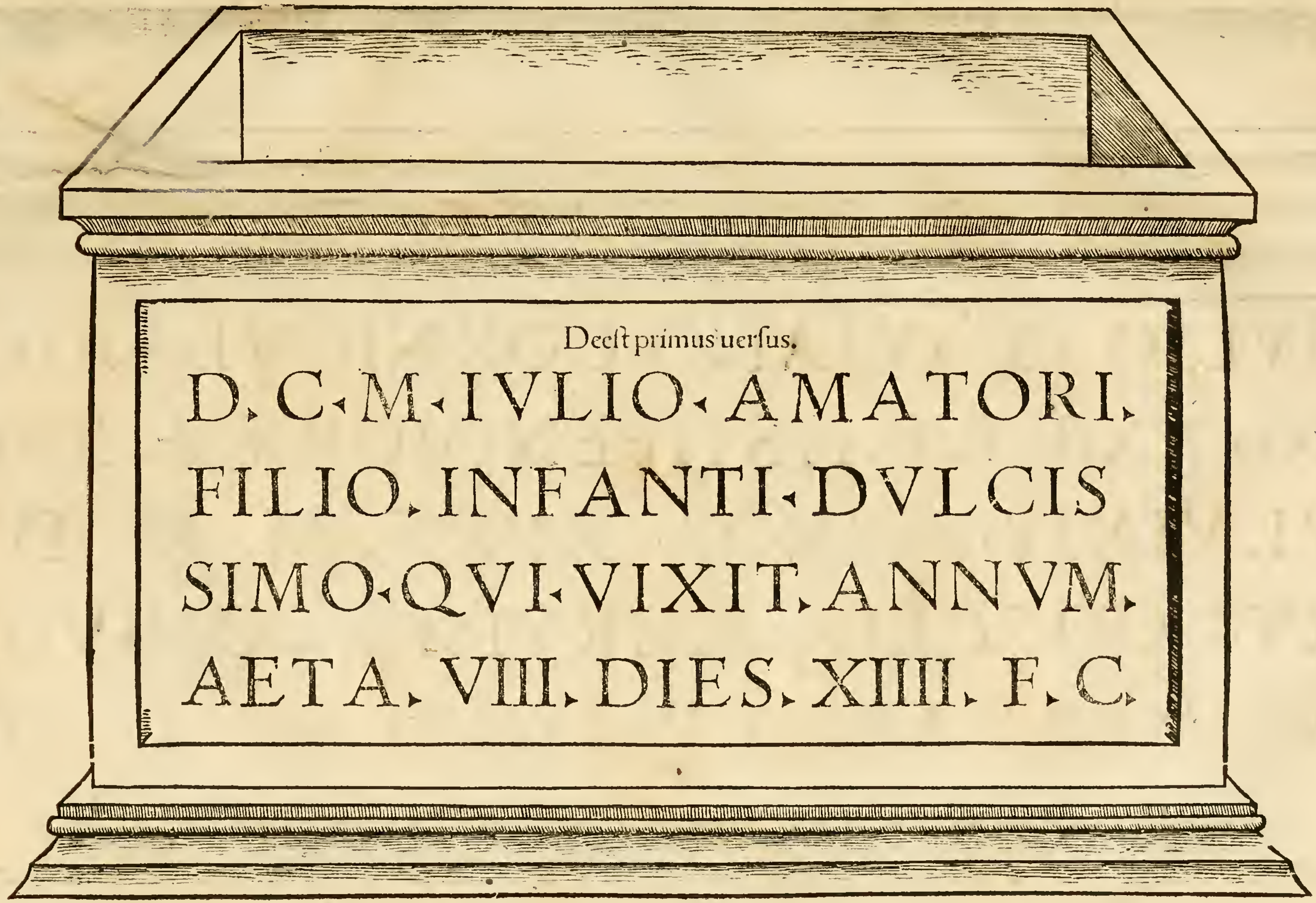
IN ÆDIBVS D. MARTINI STARCK VICARII ÆDIS MAIORIS MOGVNTINAE IN SARCOPHAGO.

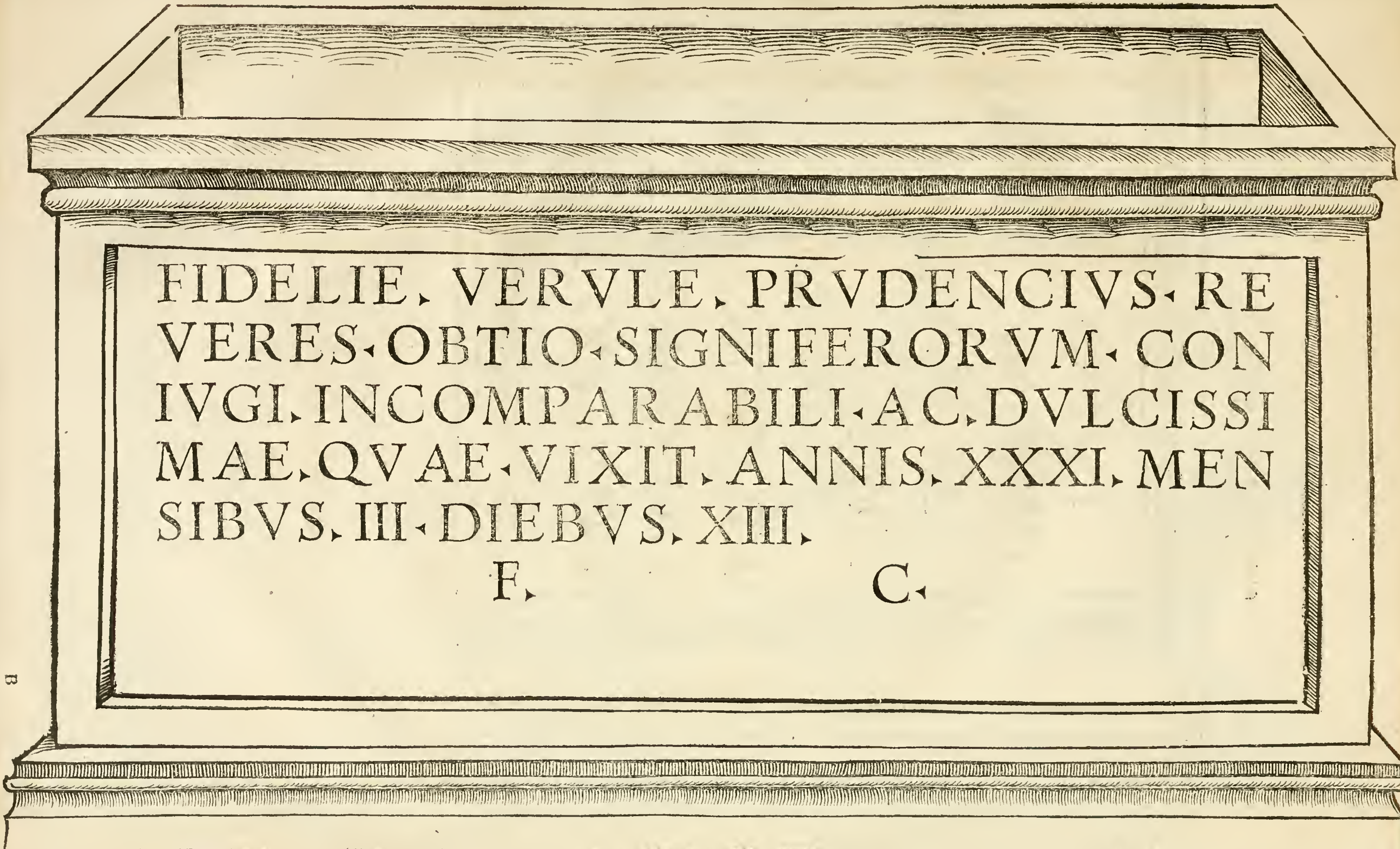

IN AEDIBVS PRAEFECTI CVRIAE EITELVVOLFI DE LAPIDE.

IN ÆDIBVS GERLACI ARCHITECTORIS FRAG.

FIDELIE. VERVLE. PRVDENCIVS. RE
VERES. OBTIO. SIGNIFERORVM. CON
IVGI. INCOMPARABILI. AC. DVLCISSI
MAE. QVAE. VIXIT. ANNIS. XXXI. MEN
SIBVS. III. DIEBVS. XIII.
F. C.

REPERTVM IN TEMPLO D. MAVRICII
AD SINISTRVM INGRESSVS.

D. O. M.
IVNONI. REGI
NAE. G. VITALI
NIVS.

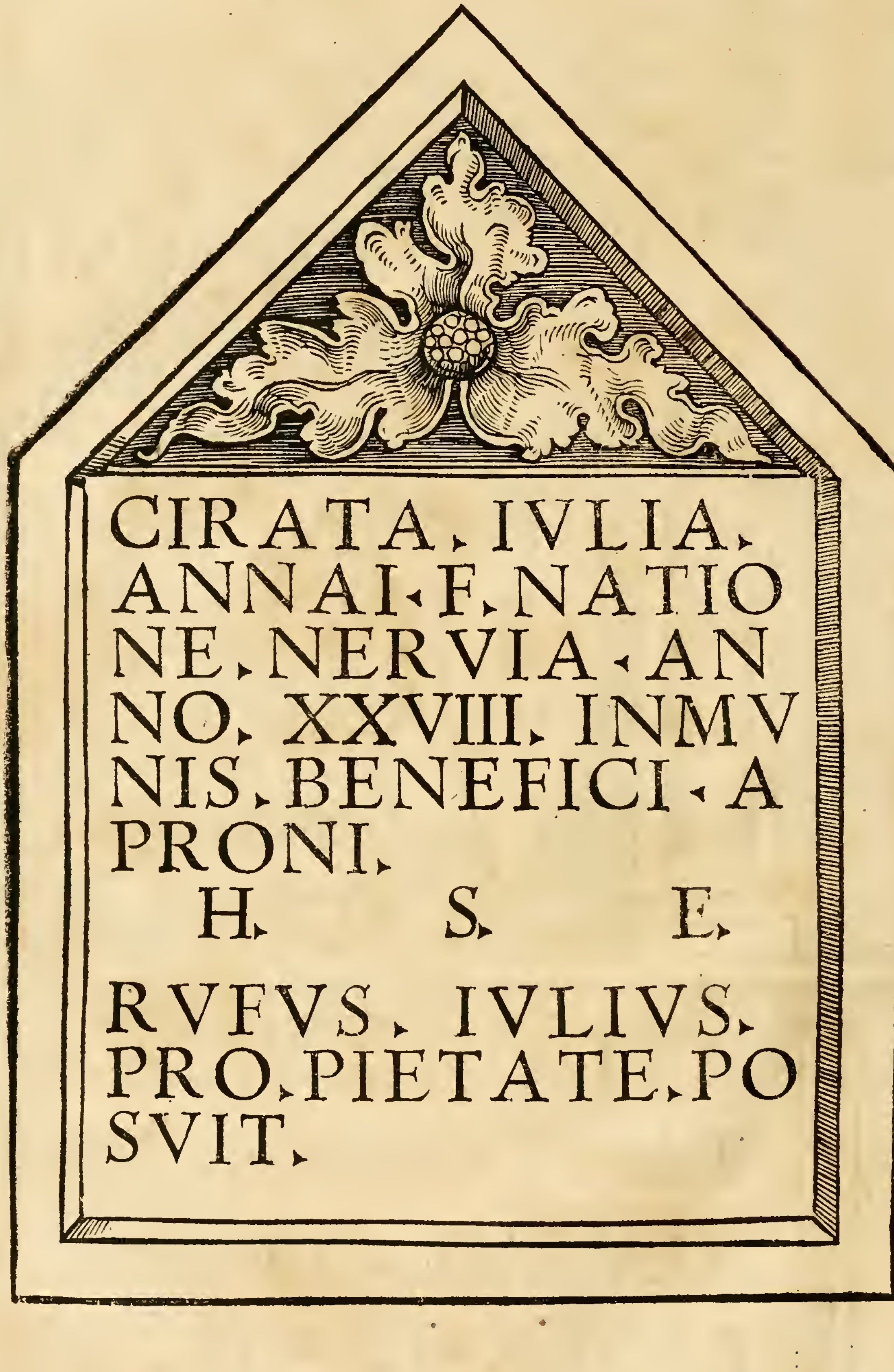
Obliterata linea.

ET. LVCILIANA.
HONORATA.
CONIVX. E.

PRO FORIBVS CAEMITERII DIVI PETRI.

ATTIO. LANI. F. MON
TANVS. ANNORVM.
XLV. MIL. COR. RAITO
RVM. STIP. XIX.
H. S. E.

CIRATA. IVLIA.
ANNAI. F. NATIO
NE. NERVIA. AN
NO. XXVIII. INMV
NIS. BENEFICI. A
PRONI.
H. S. E.
RVFVS. IVLIVS.
PRO. PIETATE. PO
SVIT.

APVD DIVVM ALBANVM LAPIS IACET.

D. M.

PRIMNIAE. COMITIL
LAE. QVAE. VIXIT.
ANNIS. XX. CIVES.
MEDIOMATRICA.
MATERNIVS. NEM
AVSVS. STRATOR.
COS. ET. LVCIVS. LV
CINVS. MENSOR.
FRVMENTI. NVMER.

HAVD LONGE A PORTA S.
PETRI IN MVRO FRAG.

ATTILIO·SVO·
FOLKMARVS·

IN AEDIBVS RVBRIS.

LEG·XXII·PR·P·F·
CAL·STRABO·

APVD D. ALBANVM REPERT.

LEG·XXII·C·V·

IN MONTE D. ALBANI IN AEDIBVS PRAEPOSITI FRAG.

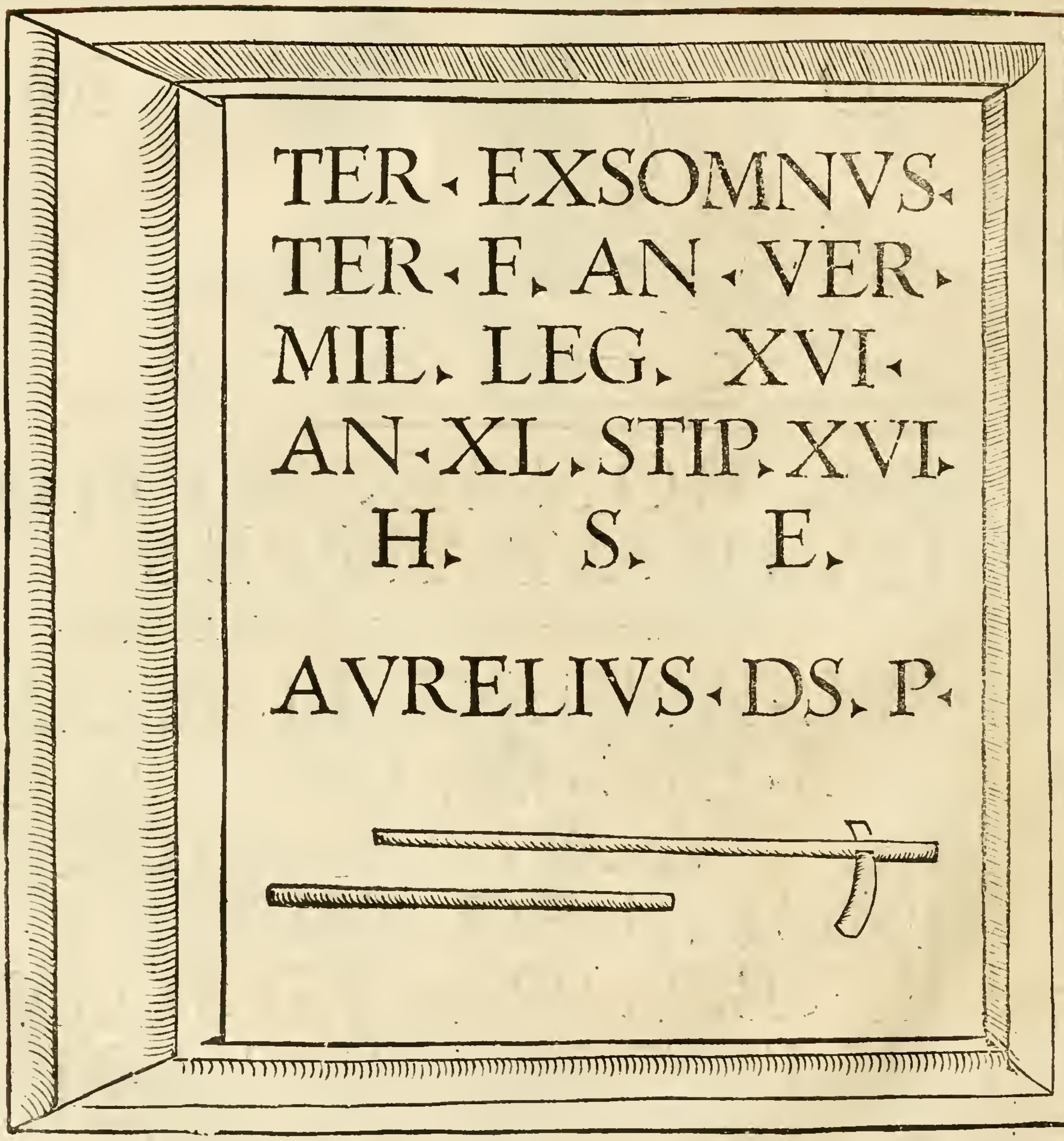

ET. BONAE. MEMO
QVID. STANTES

Vt ex ſymmetria colligimus, hic ſex uerſus deſiderantur.

MIL. ANN. XXIIII. PROBIT
TVS. HIC. IN. LEG. VII. C
LECTVS. IN. PRAETOR
FACTVS. EQ. PROMOT
EX. B. F. PRAEFECTORV
NATVS. PROVINCIA. M
SIA. SVPERIORE. REG
NE. SCRINA. DADAN
ME. GENVIT. TENVIT. C
NIA. COLONVM. CO
SER. VALENS. PRIMVS
RES. ET. CONSOBRINV

EODEM LOCO.

TER. EXSOMNVS.
TER. F. AN. VER.
MIL. LEG. XVI.
AN. XL. STIP. XVI.
H. S. E.
AVRELIVS. DS. P.

AD LECTOREM.

HANC molem promiſcuum hac tempeſtate uolgus GLANDIS LAPIDEM uocare ſolet a figura ſcilicet, quã hodie præfert, nam habuiſſe olim pyramidis figuram complures ſunt, qui opinentur. Altitudinem habet centũ pedum, & planiciem in cacumine pedum octo, ex quo colligi facile poteſt altiorem aliquanto eam fuiſſe, baſis eius in circuitu patet. CXXXII. pedes. Cuius aũt honori extructa quondam fuerit, nullæ literæ extant, quæ indicarent, extitiſſe tamen tanti operis titulum aliquẽ, ſed demolitos eſſe quoſdam inerudito ante ſæculo dubitandum non eſt. Sunt qui coniectura ducti monimentũ Aurelij Alexandri imperatoris Romani, Mamææ F. putent, hac fortaſſe quod Euſebius Cæſarienſis refert in chronicis Alexandrum occiſum Moguntiaci tumultu militari, quodq; ab Aelio Lampridio hiſtorico ſcribitur Alexandrũ cenotaphium in Gallia, Romæ ſepulchrum amplisſimum meruiſſe, unde & illud quoq; adijciunt Moguntiã noſtram Germaniæ tum, atq; Galliæ caput fuiſſe. Cæterum cõſtans, & cõmunis fere exiſtimatio omnibus eſt DRVSI id eſſe monimentum. Eius rei Eutropius, & Otho Friſingenſis epiſcopus teſtes ſunt locupletiſſimi, utriuſq; uero ſententiæ in libro quodam ſuorum amorum ſubſcribit, Chuonradus Celtis Germanus, primuſq; inter Germanos poeticã lauream meritus. Hic ut præter poeticã uirtutem nullum non diſciplinæ genus attigit, ita rerum Germanicarum exactiſſimus fuit peruestigator. Omneis in omni Germania angulos excuſſit uetuſtatis inquirẽdæ ſtudio, nec ullus eſt locus Germaniæ, quem non terra, mariq; adierit. Hunc pleriq; eorũ, qui docentẽ audierunt, ſciunt de rebus Germanicis uolumen ſcripſiſſe, quod incertũ qua uel hominũ uel deorũ iniquitate, cæteraq; eius permulta deſyderamus. Ille igitur, ut erat uir integra fide, in carmen ſuum haud quaquam inſeruiſſet DRVSI id eſſe monimentũ, niſi plane cognitum, perſpectumq; habuiſſet. Bene uale quiſquis hæc leges, & ſiquid nouiſti rectius iſtis Candidus imperti.

HORTVS REVERENDI PATRIS D. LAVRENTII TRVCHSES DECANI MAXIMAE AEDIS MOGVNTINAE HABET.

AVLVS. BAEBI
VS.C.F.SCAP.CLE
MES. FAES. MIL.
LEG. XXII. AN.
LX. STIP. XXIII.
H. S. E.
CRESCENS. L. F. C.

APVD D. ALBANVM.

LEG. XXII.
R. P.

POMERIVM CVM INTRAVERIS AD DEXTRAM QVA ITVR IN MALAM CRVCEM INVENIES HAEC IN MVRO.

C. VALERIVS.
CI. CLAVDESSA
VA. MIL. LEGI. IIII.
ADIV. AN. XXV.
STIP. VIII.
H. S. E.
D M V

IBIDEM.

PRO. SALVTE.
DD. NN.
SANCTISSIMORVM.
IMPP.
BONO.EVENTV.MIL.
EXERCITVS.GS.MA
TERNIVS. PERLE
TVS.MIL.LEG. VII.
P P.P F.STRATOR.

Deſunt duo uerſus.

IBIDEM.

LEG. XXII. PR.
PF. E. ATTI. AT
RECTI.

IN PAGO PROXIMO MOMBACH.

I. O. M.
SARANICO.
CONSERVA
TORI. HONO
RIVS. VII. AL.
LEG. XXII. PR.
P. F. MAVR. GER.
MANVS. DE
MONI.

VIDETVR NON LONGE AB ARCE LAPIS
HAC INSCRIPTIONE IN MVRO.

LEG. I. ADI.
SEIONI. VERE.

IN DOMO SCOLASTICI TEMPLI
DIVI STEPHANI FRAG.

PLAS. SI. F. DOCLE
AS. MIL. EX. COHOR
TE. V. DALMATA
RVM. D. CAPITONIS.
ANNO. XXXV. STIP.
VI. H. S. E. ZIRAEVS.
POSSVIT. MVNICE
PS. SVO.

PROPE FRAVENSTEIN IN PARIETE SACELLI DICTI ZVM ARMVDT.

MARTI·LEVCETIO·
PRO·SALVTE·IMP·
DOMINI·N·AVG·PII
O·VOCONIVS·VITV
LVS·LEG·XXII·PR·
P·F·PONENDVM·
CVRAVIT·

IN BASI TVRRIS CVIVSDAM NON LONGE
A PAROCHIA DIVI PAVLI.

I. O. M.
CONSERVATO
RI.C.MEMMIVS.
MARTIALIS.
LEG.XI.V.S.L.M.

D

IN PAGO FINITIMO BRICZENHEIM
IN VESTIBVLO TEMPLI.

M. PETRONIVS.
C. F. CLA. ACELE.
MIL. LEG. XIIII. GE.
AN. XX. STIP. V.
H. S. EST.
C. PETRONIVS.
FRATER. PIE. F.

IBIDEM LAPIS APVD FONTEM IACET.

T. ENNIVS. T. LA.
MANCIVS. ANN.
LXX. ET. ENNIVS.
TI. F. X. AN. XXXV.
L S S.
PATRONVS. DE.
SVO. POSVIT.

IN AEDIBVS. DICTAE IM HEMHOF.

D. M.
AVR. GERMAN
MIL. COH. I. PR.
CASTI. NAT. D
CVS. LECTVS. EX.
XIII. FACTVS. D
GES. ARMOR. ST
VI. MIL. ANN. VI

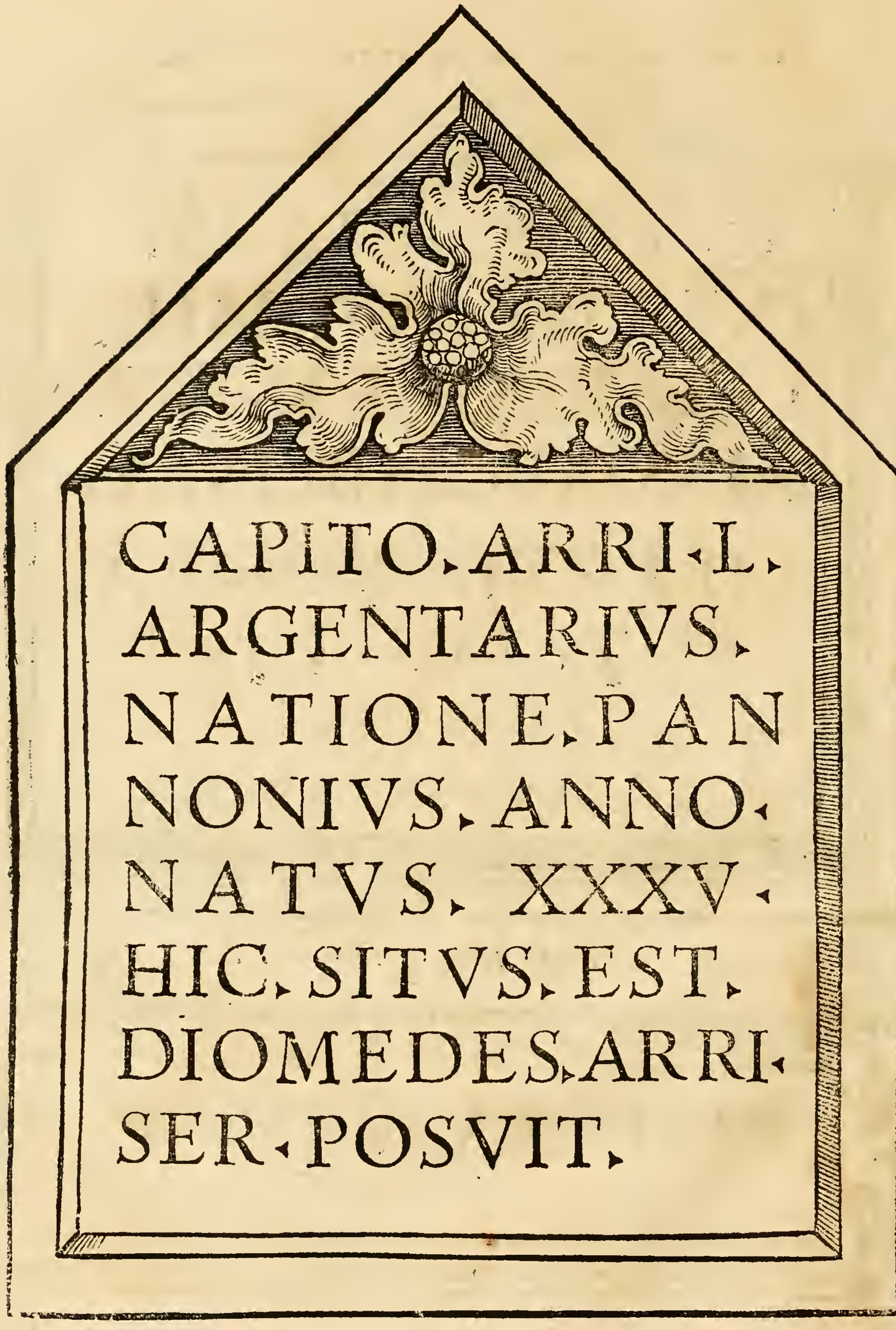
IN AEDIBVS, DICTAE IM ALTEN CLOCKHOF.

C. CORNELIVS.
C. F. POL. ASI. MIL.
LEG. XIX. CEM. AN.
XL. STIP. XXIIII. H. S. E.
LIBERTI. TRES. EX.
T. F. C.

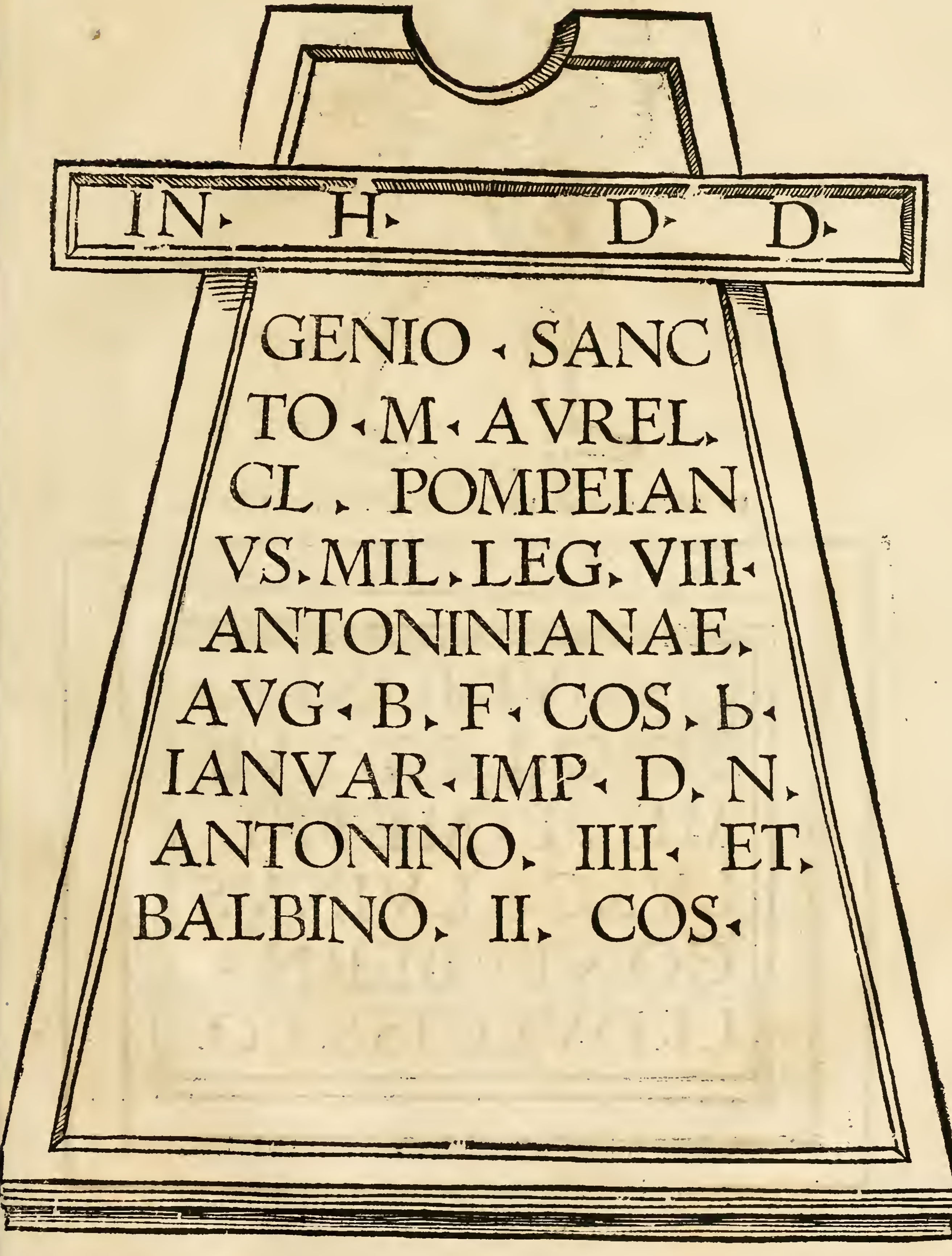
APVD D. ALBANVM INVENT.

LEG. XXII. C. F.

IN PAGO LVBENHEIM.

IN PRAVMHEIM LAPIS EST HAC INSCRIPTIONE.

IN FLERSHEIM PAGO AD RIPAM MOGANI.

CN.CVRIONI.SA
BINO.LEG.XVII.
MIL.P.METEL
LVS.CALVINVS.
CONTVBERNA
LI.DVLCISS.PO.

IN PAGO FINITIMO CASTEL. REPERIMVS
IN MVRO SACELLI DIVI MARTINI.

FL. IVLIO. MATER
NO. VET. LEG. XXII
P. P. F. MISSVS. HO
NESTA. MISSIONE.
EX. DVPLICARIO.
FL. SABINIVS. ATTI
LIVS. VET. ET. FL.
IVLIVS. REGINVS.
MILES. LEG. XXII.
FRATRES. ET. HE
REDES. Ǝ. SIBI.
VIV.

IBIDEM FRAGMENTVM.

AVLVS. CORAVLVS.
MIL. LEG. XXII. PP. F.
QVI. VIXIT. AN. XXXIIII
STIP. XIIII. CIVES.
CIVITATE. ANCHE
VvSANVS. DIATR
ET. MVCAPOR. MV
RALIS. MIL. LEG.
FRATRES. ET. CONTV
BERNALES. OPT
PIETATE. FECERVNT.

D. M.

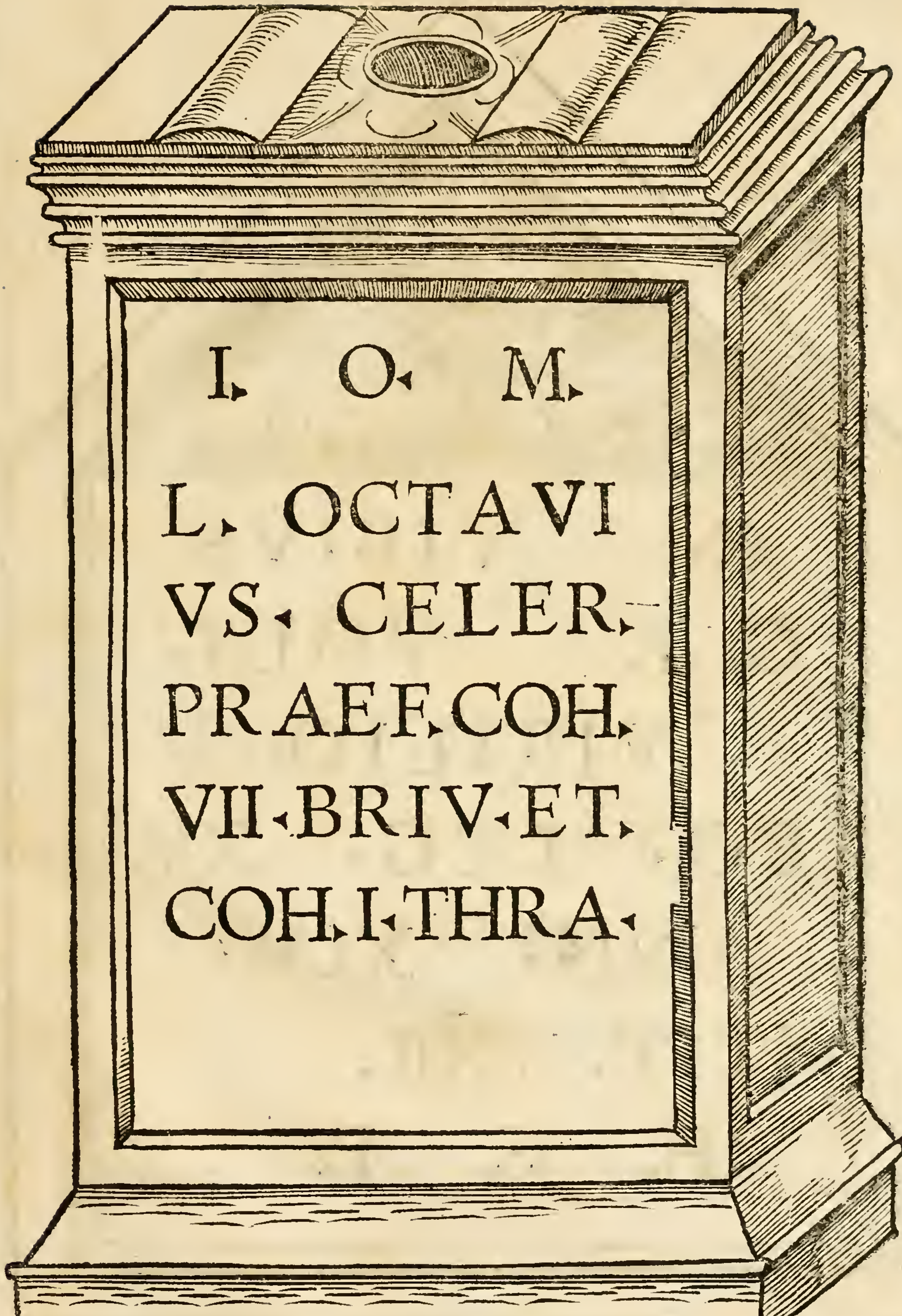
M. AVRVNCVLEO.
IVLIANO. EQVITI.
ROMANO. HEREN
NIVS. VICTORINVS.
VIC. LEG. XXII.
STIP.

Obliterati ſunt uerſus duo.

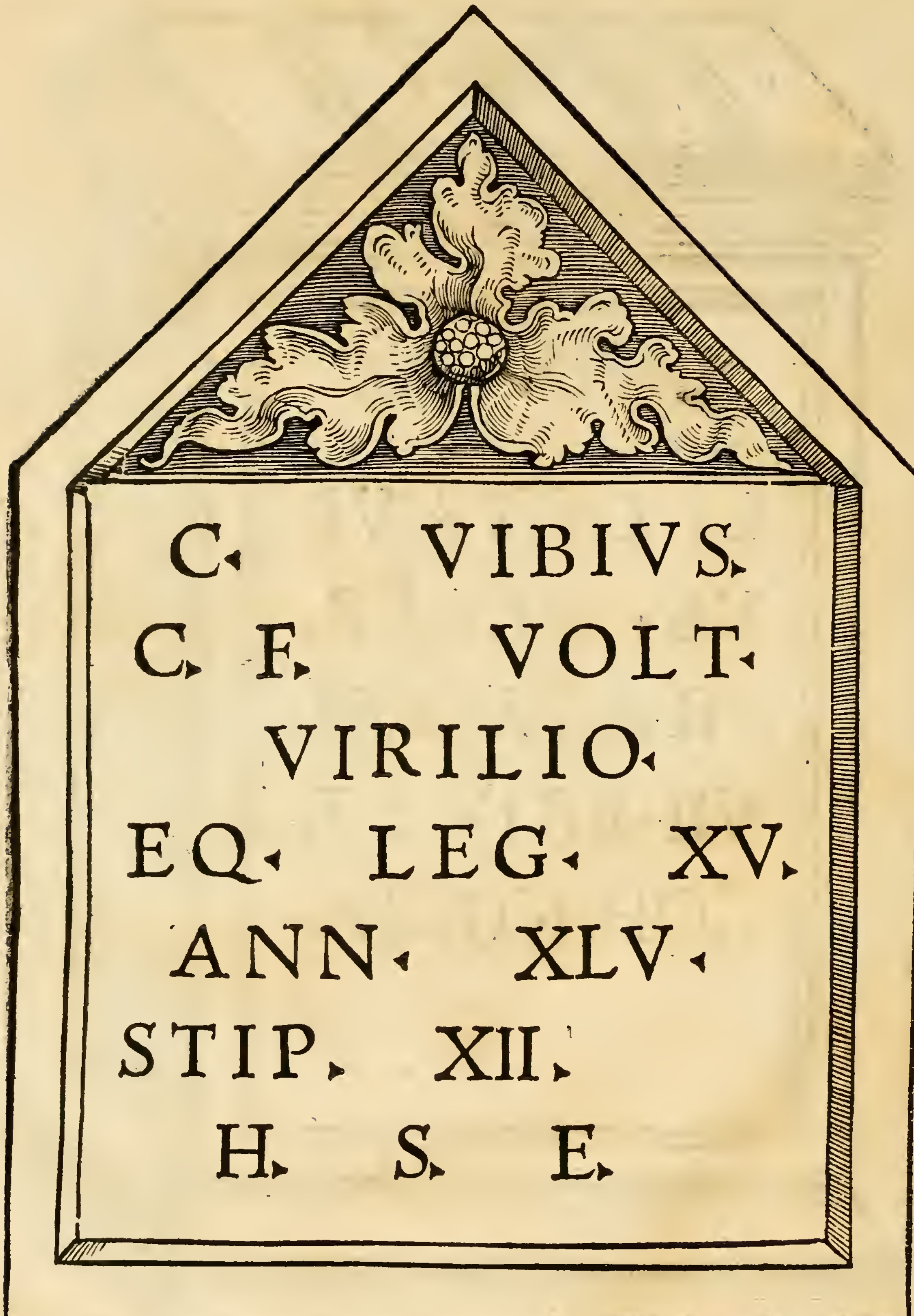
POSVIT.

Non ſine cauſa a nobis prætermiſſa forent hæc tria uetuſtatis monumenta,
apud Vangiones reperta, niſi Ioannes Dalburgius antiſtes olim
omni memoria dignus, reſtauraſſet, niſi etiã interitura
propediem quidam ſubodoraſſent.

C. BABVRIVS. FE
STVS. POM. APE
TEIO. TRIB. LEG.
VII. G. F. PRAEF.
ALAE. SCVBVLO
RVM.
I O V I.

I. O. M.
L. OCTAVI
VS. CELER.
PRAEF. COH.
VII. BRIV. ET.
COH. I. THRA.

IBIDEM.

SVNT ADHVC MOGVNTIAE NON PAVLO PLVra fragmẽta, quæ ex induſtria neglexímus, ne corroſa illa, detrita, & uetuſtate conſumpta lectori nauſeam obijciant. Tu lector uale, & bene optes ei, antiquitates has qui conlegit.

Ex ædibus Ioannis Schœffer Moguntini. Anno Chriſti. M. D. XXV. Menſe Septemb.

SPECIAL 85-B
26875

GETTY CENTER LIBRARY